

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 586/2551

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดคำสั่งที่ ๕๘๖/๒๕๕๑

คำร้องที่ ๔๑๒/๒๕๕๑

คำสั่งที่ ๕๘๖/๒๕๕๑

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๑๘ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ระหว่าง	{	นางหนู่ม ไหมแสง ที่ ๑	ผู้ฟ้องคดี
		นายชอ ลุงกอ ที่ ๒	
		นายเต็ง (ไม่มีนามสกุล) ที่ ๓	
	}	สำนักงานประกันสังคม ที่ ๑	
		สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ ที่ ๒	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา)

ผู้ฟ้องคดีทั้งสามยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๐๒/๒๕๕๑ หมายเลขแดงที่ ๕๗/๒๕๕๑ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองเชียงใหม่)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสามเป็นคนต่างด้าวได้รับอนุญาตให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยชั่วคราวเป็นกรณีพิเศษ ผู้ฟ้องคดีทั้งสามได้รับอนุญาตให้ทำงานชั่วคราวจากกรมจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ผู้ฟ้องคดีทั้งสามจึงเป็นลูกจ้างที่มีสิทธิได้รับควบคุมครองตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๕ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานจนร่างกายพิการ จึงเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนตาม

พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ แต่ต้องเสียสิทธิเพราะกรณีไม่เข้าเงื่อนไขตามแนวปฏิบัติ หนังสือสำนักงานประกันสังคม ที่ รส ๐๗๑๑/ว ๗๕๑ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๔ เรื่อง การให้การคุ้มครองแรงงานต่างด้าวประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ซึ่งกำหนดกรณีที่แรงงานต่างด้าวจะมีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนจากกองทุนเงินทดแทน ต้องมีหลักฐานการจดทะเบียนและมีใบอนุญาตทำงานที่ทางราชการออกมาให้แสดงประกอบกับหนังสือเดินทางหรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว นายจ้างจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทนและต้องยื่นแบบเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หากไม่มีหลักฐานดังกล่าว นายจ้างต้องเป็นผู้รับผิดชอบจ่ายเงินทดแทนลูกจ้างเอง รวมถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งเป็นแรงงานต่างด้าวที่อาจได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากแนวปฏิบัติตามหนังสือดังกล่าวจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนแนวทางปฏิบัติตามหนังสือสำนักงานประกันสังคม ที่ รส ๐๗๑๑/ว ๗๕๑ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๔ และให้มีผลทันทีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด สำนักงานประกันสังคมทุกจังหวัด ดำเนินการให้นายจ้างที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ที่มีลูกจ้างเป็นแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชาหลบหนีเข้าเมืองยื่นแบบลงทะเบียนจ่ายเงินสมทบและแบบรายงานแสดงรายชื่อลูกจ้างตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๔๔ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา

๓. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งหรือแจ้งให้นายจ้างที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ยื่นแบบลงทะเบียนจ่ายเงินสมทบและแบบรายการแสดงรายชื่อลูกจ้างตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๔๔ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่าคดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสามได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้เนื่องจากต้องเสียสิทธิที่จะได้รับเงินทดแทนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ อันเป็นผลมาจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กำหนดหลักเกณฑ์แนวปฏิบัติในการให้ความคุ้มครองแก่แรงงานต่างด้าวที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน 442ตามหนังสือ ที่ รส ๐๗๑๑/ว ๗๕๑ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๔ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย แม้ว่าข้อพิพาทดังกล่าวจะเป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชน อันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายก็ตาม แต่ข้อพิพาทดังกล่าวเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน จึงอยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลแรงงาน ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณา

คดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๘ กรณีจึงไม่อยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ วรรคสอง (๓) ศาลปกครองชั้นต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ผู้ฟ้องคดีทั้งสามยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ความว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสามมิได้ฟ้องเพื่อเรียกร้องสิทธิใดๆ จากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามตามพระราชบัญญัติ เงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ฟ้องคดีทั้งสามเป็นลูกจ้างตามความหมายในนิยาม มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองโดยชอบ อยู่แล้ว หากแต่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามมุ่งประสงค์ที่จะฟ้องขอให้ศาลปกครองวินิจฉัยถึงความไม่ชอบด้วย กฎหมายของแนวปฏิบัติในการให้ความคุ้มครองแก่แรงงานต่างด้าวที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย เนื่องจากการทำงาน ตามหนังสือ ที่ รส ๐๓๑๑/ว ๑๕๑ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๔ อันเป็น ประเด็นพิพาทแห่งคดีนี้ และขอให้ศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนแนวทางปฏิบัติอันเกิดจากการกระทำ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายแต่ กลับปฏิเสธหน้าที่โดยไม่ชอบ ออกคำสั่งหรือกฎหรือแนวทางปฏิบัติที่ขัดต่อหลักการของกฎหมาย อันเป็นการกระทำทางปกครองไม่ชอบด้วยกฎหมาย คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทตามพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๑) ที่อยู่ในอำนาจของ ศาลปกครอง นอกจากนี้ ในส่วนของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ฟ้องคดีที่ ๓ หากจะไปฟ้องคดีต่อศาล แรงงานก็หาอาจใช้สิทธิฟ้องได้ไม่ เนื่องจากหากพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ แพ่ง มาตรา ๕๕ แล้ว ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ยังไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลแรงงาน เนื่องจาก ยังไม่ได้เสียหายหรือยังไม่ได้ถูกโต้แย้งสิทธิแต่อย่างใด หากแต่เป็นผู้ที่อาจได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหายหรืออาจเดือดร้อนหรือเสียโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาล ปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๒ ที่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง เท่านั้น ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นไม่รับฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ไว้พิจารณา จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงขอศาลปกครองสูงสุดได้โปรดกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น และมี คำสั่งรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสามไว้พิจารณาต่อไป

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้สืบเนื่องมาจากผู้ฟ้องคดีทั้ง สามได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย จากการที่ต้องเสียสิทธิที่จะ ได้รับเงินค่าทดแทนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ อันเนื่องมาจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑ กำหนดหลักเกณฑ์แนวปฏิบัติในการให้ความคุ้มครองแก่แรงงานต่างด้าวที่ประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานตามหนังสือที่ รส ๐๓๑๑/ว ๑๕๑ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๔ เรื่อง การให้การคุ้มครองแรงงานต่างด้าวประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ซึ่ง

กำหนดให้ กรณีที่แรงงานต่างด้าวจะมีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนจากกองทุนเงินทดแทน ต้องมีหลักฐานการจดทะเบียนและมีใบอนุญาตทำงานที่ทางราชการออกให้มาแสดงประกอบกับหนังสือเดินทางหรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว นายจ้างจ่ายเงินสทบเข้ากองทุนเงินทดแทน ในอัตราไม่ต่ำกว่าค่าจ้างขั้นต่ำและแรงงานต่างด้าวที่ได้จดทะเบียนต้องยื่นแบบเสียภาษีเงินได้ตลอดระยะเวลาให้กับประเทศไทย หากไม่มีหลักฐานดังกล่าว นายจ้างต้องเป็นผู้รับผิดชอบจ่ายเงินทดแทนให้แก่ลูกจ้างเอง โดยผู้ฟ้องคดีทั้งสามเห็นว่าแนวปฏิบัติดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งแม้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามจะกล่าวอ้างตามคำร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสามประสงค์ที่ฟ้องขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนแนวปฏิบัติตามหนังสือดังกล่าว อันเป็นการฟ้องคดีพิพาทที่เกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองกระทำการ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒ ก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่กำหนดว่า ศาลแรงงานมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือคำสั่งในเรื่องต่อไปนี้ (๒) คดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานหรือกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน อันจะเห็นได้ว่าเหตุแห่งการฟ้องคดีดังกล่าว สืบเนื่องมาจากข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ.๒๕๓๗ ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน คดีดังกล่าวจึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแรงงานตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.๒๕๒๒ ดังกล่าว คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองที่จะพิพากษาหรือมีคำสั่งตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๕) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒ ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วย

จึงมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

นายอำพล สิงห์โกวินท์ ตุลาการเจ้าของสำนวน

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายวิชัย ชื่นชมพูนุท ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายวิษณุ วรรณุญ ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายพนพล เสงเจริญ ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายวรวิทย์ กังศศิเทียม ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

สุพิชฌาย์ : ผู้พิมพ์

ภาคผนวก ข
คำสั่งสำนักงานประกันสังคมที่ รส. 0711/ว.751

คำสั่งสำนักงานประกันสังคมที่ รศ. 0711/ว.751

ที่ รศ. 0711/ว.751

สำนักงานประกันสังคม

ถนนติวานนท์ ถนนพหลโยธิน 11000

25 ตุลาคม 2544

เรื่อง การให้ความคุ้มครองที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

ด้วยสำนักงานประกันสังคมได้กำหนดแนวปฏิบัติการให้ความคุ้มครองที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานเพื่อให้สำนักงานประกันสังคมจังหวัดสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ถือปฏิบัติเป็นแนวทางดังต่อไปนี้

1. แรงงานต่างด้าวที่มาทำงานเป็นลูกจ้างในประเทศไทยมีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ.2537

2. กรณีแรงงานต่างด้าวจะมีสิทธิได้รับเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทน ต้องมีหลักฐานดังนี้

2.1 มีการจดทะเบียนและมีใบอนุญาตทำงาน (work permit) ที่ราชการออกให้มาแสดงประกอบกับหนังสือเดินทางหรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว

2.2 นายจ้างจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทนในอัตราไม่ต่ำกว่าค่าจ้างขั้นต่ำ ทั้งนี้แรงงานต่างด้าวที่ประสบอันตรายต้องยื่นแบบเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้กับประเทศไทย

3. กรณีแรงงานต่างด้าวที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานให้นายจ้างที่ไม่มีหลักฐานตามข้อ 2 มาแสดงนายจ้างเป็นผู้รับผิดชอบจ่ายเงินทดแทน ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทนพ.ศ.2537 ให้ถูกต้อง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และกรุณาแจ้งให้สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเพื่อทราบและปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

นายอนุ โทษ บุนนาค

รองเลขาธิการปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม

ภาคผนวก ค

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติมีด้วยกัน 30 ข้อ แต่จะมีข้อบัญญัติที่ผูกพันกับปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิในเงินทดแทนจากการทำงานของคนต่างด้าวตามกฎหมายเงินทดแทนกล่าวคือ

ข้อ 1. มนุษย์ทั้งหลายทั้งหลายเกิดมามีอิสระเสรี เท่าเทียมกันทั้งศักดิ์ศรีและสิทธิ ทุกคนได้รับการประสิทธิ์ประสาทเหตุผลและมโนธรรม และควรปฏิบัติต่อกันอย่างฉันพี่น้อง

ข้อ 2. บุคคลชอบที่จะมีสิทธิและเสรีภาพตามที่ระบุไว้ในปฏิญญานี้ ทั้งนี้โดยไม่มี การจำแนกความแตกต่างในเรื่องใดๆ เช่น เชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความเห็นทางการเมือง หรือทางอื่นใด ชาติหรือสังคมอันเป็นที่มาเดิม ทรัพย์สิน กำเนิด หรือสถานะอื่นใดนอกจากนี้การจำแนกข้อแตกต่าง โดยอาศัยมูลฐานแห่งสถานะทางการเมืองทางตุลาการหรือทางเรื่องระหว่างประเทศของประเทศหรือดินแดนซึ่งบุคคลสังกัดจะทำมิได้ ทั้งนี้ไม่ว่าดินแดนดังกล่าวจะเป็นเอกราช อยู่ในความพิทักษ์ มิได้ปกครองตนเอง หรืออยู่ภายใต้การจำกัดแห่งอธิปไตยอื่นใด

ข้อ 6. ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับ การยอมรับว่าเป็นบุคคลในกฎหมาย ไม่ว่า ณ ที่ใด

ข้อ 7. ทุกคน ต่างเสมอกันในกฎหมายและชอบที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย เท่าเทียมกัน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใดๆทุกคนชอบที่จะได้รับการคุ้มครองอย่างเสมอหน้าจากการเลือกปฏิบัติใดๆอันเป็นการล่วงละเมิดปฏิญญานี้และต่อการขู่งส่งเสริมให้เกิดการเลือกปฏิบัติเช่นนั้น

ข้อ 22. ในฐานะสมาชิกของสังคม ด้วยความเพียรพยายามของชาติตลอดจนความร่วมมือระหว่างประเทศ และโดยสอดคล้องกับการจัดระเบียบและทรัพยากรของแต่ละรัฐบุคคลมีสิทธิในความมั่นคงทางสังคม และชอบที่จะได้รับผลแห่งสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งจำเป็นต่อศักดิ์ศรีและการพัฒนาบุคลิกภาพ อย่างเสรีของตน

ข้อ 23 (1) บุคคลมีสิทธิที่จะทำงานที่จะเลือกงานอย่างเสรีที่จะมีสภาวะการทำงานที่ยุติธรรมและพอใจและที่จะได้รับความคุ้มครองจากการว่างงาน

(2) บุคคลมีสิทธิในการรับค่าตอบแทนเท่ากันสำหรับการทำงานที่เท่ากัน โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติใด ๆ

(3) บุคคลผู้ทำงานมีสิทธิในรายได้ซึ่งยุติธรรมและเอื้อประโยชน์เพื่อประกันสำหรับตนเองและครอบครัวให้การดำรงชีวิตมีค่าควรแก่ศักดิ์ศรีของมนุษย์และถ้าจำเป็นก็ชอบที่จะได้รับความคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ เพิ่มเติม

(4) บุคคลมีสิทธิที่จะก่อตั้งและเข้าร่วมกับสหภาพแรงงานเพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของตน

ข้อ 28. ทุกคนมีสิทธิในระเบียบทางสังคมและระหว่างประเทศ ซึ่งจะเป็นทางให้สำเร็จผลเต็มที่ตามสิทธิและอิสรภาพที่กำหนดไว้ในปฏิญญานี้

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights) หรือ ICCPR

เป็นสนธิสัญญาพหุภาคี ซึ่งสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้ให้การรับรองเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ.2509 และมีผลใช้บังคับเมื่อ 23 มีนาคม พ.ศ.2519 สนธิสัญญานี้ให้คำมั่นสัญญาว่าภาคีจะเคารพสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองของบุคคลซึ่งรวมถึงสิทธิในชีวิต เสรีภาพในศาสนา เสรีภาพในการพูดเสรีภาพในการรวมตัวสิทธิเลือกตั้งและสิทธิในการได้รับการพิจารณาความอย่างยุติธรรมมี คำปรารภรัฐภาคีแห่งกติกานี้

โดยพิจารณาว่าตามหลักการ ซึ่งได้ประกาศไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติ การยอมรับศักดิ์ศรีประจำตัวและสิทธิซึ่งเสมอกันและไม่อาจโอนแก่กันได้ของสมาชิกทั้งปวงแห่งครอบครัวมนุษย์เป็นรากฐานของเสรีภาพ ความยุติธรรม และสันติภาพในพิภพโดยรับรองว่าสิทธิเหล่านี้มาจากศักดิ์ศรีประจำตัวของบุคคลโดยรับรองว่า ตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน อุดมการณ์ที่ว่าเสรีชนมีเสรีภาพจากความกลัวและความต้องการสามารถสัมฤทธิ์ผลได้ก็ ต่อเมื่อมีการสร้างภาพซึ่งทุกคนจะมีสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมรวมทั้งสิทธิทางแพ่งและทางการเมืองด้วยโดยพิจารณาถึงพันธกรณีแห่งรัฐภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติที่จะส่งเสริมความเคารพโดยสากลและการปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพโดยสำนึกว่าปัจเจกบุคคล ซึ่งมีหน้าที่ต่อปัจเจกชนอื่นๆ และต่อประชาคมซึ่งเป็นของตน มีความรับผิดชอบที่จะต่อสู้เพื่อการส่งเสริมและการปฏิบัติตามสิทธิที่รับรองไว้ในกติกานี้ปัจจุบันตกลงกันในข้อต่อไปนี้

ข้อ 2.1 รัฐภาคีแห่งกติกานี้แต่ละรัฐรับที่จะเคารพและให้ความมั่นใจแก่บรรดาบุคคล ทั้งปวงภายในอาณาเขตของตน และภายใต้อำนาจของตนในสิทธิทั้งหลายที่ยอมรับแล้วในกติกานี้ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติไม่ว่าชนิดใดๆ เช่น เชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนาคำคิดเห็นทางการเมือง หรืออื่นใด เผ่าพันธุ์แห่งชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน กำเนิด หรือสถานะอื่นๆ 2. ในกรณีที่ ยังไม่มีมาตรการทางนิติบัญญัติหรืออื่นใดในขณะนี้ รัฐภาคีแห่งกติกานี้แต่ละรัฐรับที่จะดำเนินการเป็นขั้นตอนอย่างสอดคล้อง กับกระบวนการทางรัฐธรรมนูญ และบทบัญญัติ แห่งกติกานี้ เพื่อให้มีมาตรการทางนิติบัญญัติหรืออื่นใดอันจำเป็นแก่การให้ได้สมดังสิทธิตามที่ยอมรับไว้ในกติกานี้

ข้อ 5.1 บทบัญญัติในกติกาฉบับนี้ไม่อาจตีความในทางให้รัฐ กลุ่มบุคคลหรือบุคคลใด อนุমানเอาได้ว่าก่อให้เกิดสิทธิในอันที่จะกระทำ กิจกรรม หรือปฏิบัติการใดอันมุ่งประสงค์ต่อการ ทำลายสิทธิหรือเสรีภาพประการใด อันที่ยอมรับไว้แล้ว ณ ที่นี้ หรือเป็นการจำกัดตัดสิทธิยิ่งไปกว่า เท่าที่ได้บัญญัติไว้แล้วในกติกาฉบับนี้ 2. ต้องไม่มีการจำกัดตัดทอนหรือทำให้เกิดความเสียหายแก่ สิทธิมนุษยชนขั้นมูลฐานใดๆ 12 อันเป็นที่ยอมรับหรือปรากฏตามกฎหมาย อนุสัญญา ระเบียบหรือ ธรรมเนียม ในรัฐภาคีใดแห่งกติกาฉบับนี้ โดยอ้างว่ากติกาฉบับนี้ไม่ได้ยอมรับสิทธิเช่นว่านั้น หรือ ยอมรับย่อหย่อนกว่านั้น

ข้อ 26 บุคคล ทั้งปวงย่อมเสมอภาคกันตามกฎหมายและมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครอง เท่าเทียม กันโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใดๆ ในกรณีนี้พึงมีกฎหมายห้ามการเลือกปฏิบัติใด ๆ และให้หลักประกันคุ้มครองบุคคลทุกคนอย่างเสมอภาคและมีผลจริงจังเพื่อให้ปลอด จากการเลือก ปฏิบัติอันเนื่องมาจากเชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ความคิดเห็น ทหารการเมืองหรืออื่น ๆ เผ่าพันธุ์แห่งชาติ หรือสังคม ทรัพย์สิน กำเนิดหรือสถานะอื่นใด

ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีของสนธิสัญญานี้โดยการภาคยานุวัติเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2539 และมีผลบังคับใช้กับไทยเมื่อวันที่ 29 มกราคม พ.ศ.2540